

I Samuel 22:1-2

Adullam en het Heilig Avondmaal

1 de gave

2 de gasten

3 de Gastheer

Gemeente,

De afgelopen keren is ons wel gebleken: David is aangevochten. Hij was gezalfd tot koning, maar moest leven als vluchteling. God beloofde de kroon, maar Hij gaf een kruis. Hij belooft heil, maar Hij brengt in gemis. Hij belooft de hemel, maar Hij stort als in de hel. Je verwacht dat het de hoogte in gaat, maar het gaat door de diepte. De letter V.

En David is verzocht. Verzocht om de kortste weg te nemen. Om zelf maar Saul het leven te benemen of te laten benemen. Om zonder God de greep naar het koningschap te doen, in plaats van met de HEERE te wachten op Zijn tijd. En wat is David verzocht om tot wanhoop te komen. Om te denken: dat komt nooit meer zover, God kan en zal Zijn belofte niet meer waarmaken. Het gevaar is te groot, de situatie te penibel.

En David is beproefd. Wat dacht u van Ziklag? Huis, bezit, vrouw en kinderen kwijt. Zijn medestrijders die hem willen stenigen. Op de puinhopen van wat eens zo mooi leek te zijn. Alles lijkt tegen hem te zijn. En dat was niet de eerste keer dat het er zo voorstond en dat het uitzichtloos leek.

Zomaar enkele grepen uit dertien hoofdstukken. I Samuel 18 tot I Samuel 30. Die ongeveer ook 13 jaar van leven hebben verteld. Dertien jaar van ontbering, vervolging, aanvechting, verzoeking en beproeving.

1 de gave

Maar in die tijd heeft de HEERE ook tijden van verlichting gegeven. De HEERE, Die weet van Zijn maaksel is te wachten, hoe zwak van moed hoe klein wij zijn van krachten. Hij gaf ook tijden van verlichting. Regenbuien in tijden van grote droogte. Die de beproeving even onderbraken of in de beproeving steun gaven. Soms bracht God mensen op Davids pad. Samuel nog een keer in het begin. Jonathan, bijvoorbeeld heel duidelijk. Abjathar, de priester. Even iemand die hem begreep en moed kon inspreken. Even niet alleen, maar iemand die zich bij hem voegde. Gedeelde smart is halve smart. Iemand die met hem bidden kon. Dat is ook een zegen! Om op te merken. Maar ook om voor een ander zo tot zegen te zijn. En soms gaf God even een tijd dat Saul niet wist waar David was. Dan was David even veilig, niet direct achtervolgd, maar buiten beeld voor Saul. Later veranderde dat dan wel weer, dan kwam Saul er toch achter, maar die tijd dat dat niet zo was, was dan toch even een soort rusttijd. En dat is ook de spelonk van Adullam geweest. Na een ongelukkig en zondig avontuur in Gath is David ontkomen en vind hij in

de spelonk van Adullam veiligheid. Saul weet niet waar David is en omsingelt hem dus niet. David kan even ademhalen. Rust. Veiligheid. Geen acute vervolging of dreiging te doorstaan.

Een voorbeeld van wat in zoveel Bijbelwoorden staat. Dat God niet beproefd laat worden boven wat gij vermoegt. Dat God van kracht tot kracht doet voortgaan. Dat Hij Elims geeft in de woestijn. Dat Hij de Vader is Die weet wat van Zijn maaksel is te wachten. Adullam. Schuilplaats van de HEERE. Aanvechting moet wijken, verzoeking en beproeving gaan naar de achtergrond en rust in God legt zich over je ziel en je leven.

De kerkdienst kan zo'n Adullam zijn. Een Elim in de woestijn. Onder de groet soms al. Onder de prediking wijkt de aanvechting. Wordt de rust geschonken. Verzoeking en beproeving wijken naar de achtergrond. Nabij God te zijn. De duivel kan je even niet vinden en je buiten zijn bereik achter Gods beschermende handen. En vanuit de kerkdienst kan het zich uitstrekken over een periode van je leven.

Het Heilig Avondmaal kan zo'n Adullam zijn. Waar de duivel je niet weet te vinden om zo te zeggen. Waar alle verzoeking en beproeving zich op mag lossen in de HEERE. Mijn goed mijn zaligst lot nabij te wezen bij mijn God. O ja, dat is niet altijd zo, soms kan juist in de kerkdienst en aan de tafel de duivel je te meer nog aanvechten. En het je gruwelijk moeilijk maken en verontrusten. Maar het Heilig Avondmaal geeft ook niet aan: hier en nu en alleen en altijd hier wordt de rust geschonken. Nee, het Heilig Avondmaal geeft aan, is teken en zegel hiervan: Ik zal u voeden en versterken. Telkens weer. Opdat de weg niet teveel zal zijn. De aanvechting zal niet winnen, de verzoeking zal niet het laatste woord hebben, de beproeving zal niet doen omkomen. Ik laat zien dat Ik u met dit Mijn gekruisigd lichaam en vergoten bloed tot het eeuwige leven spijzig en laaf. Dat Ik u niet zal laten bezwijken onderweg. Ik geef tijden van rust en verkwikking als het teveel wordt. En het Heilig Avondmaal geeft aan: al die tijden van rust in Mij die komen niet zomaar uit de lucht vallen, die komen toegestroomd uit de het lichaam en bloed van Christus. Elke seconde gemoedsrust in God, elk grammetje van veiligheid in God heeft Mij Mijn leven gekost. Al zou je in je hele leven maar één keer heel even rust in God ontvangen hebben, dan had Jezus daar nog voor moeten sterven voor je. Dat is uit Zijn wonden. Daarom kun je er ook zo dankbaar voor zijn. Voor tijden van rust in God, voor tijden dat satan je gemoed niet ontrusten kan, maar Gods Vaderhart over je open is: dat is dankzij U Heere Jezus. Zou je er daarom ook niet voorzichtig mee omgaan, het niet te grabbel gooien. Maar het koesteren. Niet gelijk na de

kerkdienst een golf van informatie over je heen laten spoelen. Na de avondmaalsdienst nog eens mediteren en overdenken. Niet gelijk de media eroverheen laten golven. Koester het liever. Bescherm het in gevouwen handen. Als een kind dat van moeder een heel kostbaar edelsteentje heeft gekregen. En dat kind neemt het mee naar huis. In zijn handen. Helemaal dicht tegen elkaar. Want het wil het niet verliezen. Van moeder gekregen en zo mooi.

Zo geeft God tijden dat de satan niet bij je kan komen. Hij geeft die tijden op Zijn tijd. Soms denk je zelf: nu ben ik daar echt aan toe. Het wordt me teveel. De aanvechting, de verzoeking, de beproeving onder het kruis. En dan komt het niet, nog niet. Israel dacht het nooit zou komen toen ze in Mara kwamen. Waar na een droog stuk woestijn het water ook nog eens bitter was. En het murmureerde tot en met. En even achter Mara lag Elim, de oase, de rustplaats. Elim lag net iets verder dan zij het gedacht hadden. Adullam kan net wat langer op zich laten wachten dan dat je het jezelf had toegedacht en gegund. Maar op Gods tijd leidt Hij in Adullam. Satan moet toch wijken, en Gods hart giet Zich over je uit. Veilig in Hem.

Als dat er toch ook niet was. Zo ik niet had geloofd dat in dit leven.... Bent u ook een mens die het van die tijden in uw leven hebben moet? Als dat er toch niet was.....ik ware vergaan, ik zou ten onder gaan in wanhoop, ongeloof, verbittering, opstand. Maar vanuit Gods trouw zijn er steeds de tijden, de oases, de Adullams. Is dat de lust van je ziel: als Gods hart Zich voor je opent? Als de Bruidegom Zijn bruid omhelst. Ja, kijk, als hij dat niet doet heeft Hij je ook wel lief, een bruidegom omhelst zijn bruid niet heel de dag, zelfs op de trouwdag niet. De hemelse Bruidegom omhelst je niet altijd, dat zou niet goed zijn en niet kunnen, maar het is wel waar de bruid naar uitzielt. Bent u zo'n bruid?

2 de gasten

Zo kwam David in Adullam. En dan komen van lieverlee steeds meer mensen naar hem toe, die zich bij hem voegen en in Adullam een schuilplaats zoeken en vinden. Het zal dus meer een spelonkencomplex, een grottenstelsel geweest zijn, want op den duur hebben 400 mensen zich bij David gevoegd. Deze mensen hebben zich ook echt aan hem verbonden want men gaat ervan uit dat de latere lijfwacht, de Krethi en de Plethi worden die genoemd, dat dat deze mannen zijn. Die dus ook als David eenmaal koning is nog steeds hem trouw gebleven zijn. Het zijn allereerst zijn broers en zijn familie. Dat is best bijzonder, want die waren echt zo vriendelijk niet geweest. Toen David wil de vechten tegen Goliath hadden zijn oudste broers hem weg willen sturen. Wat denkt hij wel niet?

Hij wil ook even stoer doen? Ze wisten wel dat David gezalfd was, maar ze gaven er geen cent voor. Hij moet zich maar niks verbeelden. Maar nu zien ze blijkbaar wel wat meer in hun jongste broer, ze voegen zich bij hen. Dan waren er mannen die benauwd waren. Omsingeld en belegerd, bedreigd door vijanden. Zij moeten vluchten om hun leven te redden en ook zij komen naar David toe. Dan zijn er die een schuldeiser hebben. Iemand die geld van hen eist dat ze niet op kunnen brengen en daarom hen zelf als slaaf wil nemen. Om dat lot te ontkomen vluchten ze en zoeken het bij David. Dan zijn er die bitter bedroefd zijn. Daar zit in dat zij bitter zijn over onrecht hen aangedaan, misdaden tegen hen begaan. Ze zijn gekrenkt, gekwetst, of familie van hen is onheus behandeld en ze voelen dat als wreedheid hen aangedaan.

En hoe kwam het nou dat er zoveel van zulke mensen waren? Nou, we moeten niet vergeten dat Saul een schrikbewind voerde. Daar zijn ook bewijzen voor. Als Samuel in hoofdstuk 16 naar het huis van Isai in Bethlehem moet om David te zalven is hij vreselijk benauwd: als Saul mij ziet lopen. In hoofdstuk 21 als Achimelech David aan brood geholpen heeft is Saul woest: iemand die David helpt. In hoofdstuk 22 verderop laat hij daarom alle 85 priesters, Achimelech en heel zijn huis uitroeien en zelfs de stad Nob waar ze woonden. Als Saul merkt dat zijn dochter Michal David geholpen heeft is hij laaiend en hij zou haar doden. Als hij merkt dat zijn zoon Jonathan met David eens is, is hij ziedend. Als Saul maar denkt dat iemand hem afvalt en David te vriend is dan slaat hij door en dan ben je je leven niet zeker. Daarom die familie van David, want die vertrouwt Saul niet, daarom zijn er die omsingeld en belegerd zijn want als Saul erachter komt dat je wel eens aan Davids kant zou kunnen staan. Daarom die mannen die een schuldeiser hadden. Daarom die mannen die bitter bedroefd waren, door Saul wreed behandeld of hun familie was door Saul wreed behandeld. En zij vergaderden zich tot David.

En dan moeten en mogen we weer bedenken dat David en Saul afspiegelingen zijn van meer. David van Jezus, de Christus, zijn grote Zoon. En Saul is eigenlijk een afspiegeling van de antichrist. Die er soms zoveel op lijkt, maar toch zo'n grote vijand is. En wat er gebeurt als mensen van onder Saul's bewind vluchten tot David is beeld van zondaren die van onder satans schrikbewind vluchten tot de meerdere David. Want wat denk je, als satan merkt dat je wel eens van hem los zou willen komen? Als satan merkt dat je Jezus gaat zien als Zaligmaker en dat je naar Hem toe gaat trekken? Dan is hij woedend. Hij wil niemand kwijt, hij

gunt Jezus geen onderdanen en zondaren gunt hij Jezus niet. Dan komt hij in het geweer.

Als hij merkt dat je wel eens tot Christus zou kunnen gaan. Dan omsingeld hij dan belegerd hij. Met pijlen en argumenten. Je hebt teveel gezondigd, en te lang gewacht. Je bent toch niet welkom. Je bent veel te groot zondaar. Dat leven met God is toch niks voor jou, dat ligt je niet en dat hou je toch niet vol en daar vind je geen vreugde in. Satan omsingeld en belegerd. Steekt en beangstigd. En ik zie ze komen tot Jezus: alle man of vrouw die benauwd was. De satan knijpt je keel dicht. Maar: vluchten tot Jezus.

En daar is een schuldeiser: de wet. De duivel gebruikt hem graag op zijn manier. Om je al je zonden voor te stellen. En hoe graag je ze gedaan hebt. Dat maak je toch niet meer goed. Dat lukt je toch niet om ermee te breken. Dan moet je slaaf van mij blijven. Slaaf van mij zul je zijn. Want je kunt toch niet voldoen en je kunt toch niet God dienen. En ik zie ze aankomen tot Jezus: alle man of vrouw die een schuldeiser heeft. Door de wet aangeklaagd en door satan opgeëist.

En daar zijn er wier ogen opengegaan zijn voor de wreedheid van de duivel. Dat hij wel mooi zich voordoet. Hij belooft zoveel, hij maakt het je makkelijk, hij lijkt het je zo te gunnen. Wat meer dan God je gunt. Maar als je ogen daarvoor open gaan. Voor die wreedheid. Dan wil je zeggen: satan ga weg.... Want je bent wreed en je bedriegt. En ik zie alle man of vrouw vluchten tot Jezus.

Zo komen zondaren tot Hem, de grote Zoon van David. Gevlucht. Met de duivel op de hielen, met de wanhoop die naar de keel vliegt, met de satan die wil tegenhouden. Vluchten tot Jezus om de benauwdheid van de hel te ontkomen, de slavernij van de duivel te ontvluchten, de wreedheid van het verderf van satan te ontvlieden. Zo komen zondaren. Kwam ook u zo? Vluchtend tot Jezus: ontferm U mijner, red mijn ziel van satan en zonde en eeuwig verderf. Dat is: komen tot Jezus. Dan is het komen bij Hem of omkomen. Ontkomen of omkomen. Toen vluchtte ik tot Jezus, Hij heeft mij gered. En deze Jezus nodigt tot Zijn tafel volgende week. Wil Zijn liefde en schatten tonen en bevestigen.

Of: bent u hier vreemd aan? Satan heeft nog nooit reden gezien om je te omsingelen, aan te vechten en te benauwen. Satan heeft nog nooit hoeven proberen je tegen te houden. Je ogen zijn nog nooit voor zijn wreedheid opengegaan. Als satan nog nooit reden heeft gezien om je te benauwen, als satan vindt dat het best gaat....dan ben je nog blind voor zijn wreedheid, dan ben je vreemd aan Christus en genade. Dan ben je zo ongelukkig! Dan ben je onderdaan van een vorst die voor eeuwig je meesleurt in de eeuwige ondergang. Tenzij...tenzij u zich bekeert.

3 de Gastheer

Zij vergaderden zich tot hem. Wonderlijk. Als je daarover nadenkt. Die mensen die door Saul verjaagd waren, wreed behandeld, bedreigd werden, wat hadden die aan David? David had niks. Hij was alleen, hij was een vluchteling, hij had geen wapens, hij had geen invloed, hij was een zwerver die zelf ook zich verschool voor Saul. Wat kan hij hen nou bieden en voor ze doen? Als je zelf geld tekortkomt en je gaat hulp zoeken bij iemand, dan zoek je iemand die zelf wel geld heeft. Want iemand die ook zonder geld zit die kan jou niet helpen als je zonder zit. Nou, David zit ook zonder invloed en macht, wat kan hij hen helpen? Toch vergaderen zij zich tot David. Want: zij zien in hem de gezalfde. God heeft hem gezalfd en verkoren. Dat maakt dat zij tot hem gaan. Ze weten, geloven dat hij, hoe arm en verjaagd ook, Gods gezalfde is.

Hoe is dat bij de meerdere David? Van Hem gold toch ook “Hij had geen gedaante of heerlijkheid dat wij Hem zouden begeerd hebben.” Geen plaats om het hoofd neer te leggen, veracht, onrechtvaardig behandeld. Hij hangt, ontdaan van welvaart, kleren, bezittingen aan het kruis. Wat kan zo Eén nou voor je doen? Totdat je ziet dat Hij de Gezalfde Gods is. Dat God Hem zal verhogen en heeft verhoogd om Koning te zijn. Dat God Hem alle macht heeft gegeven in hemel en op aarde. Dat Hij de van God gegeven Koning is. Hij krijgt van God bevoegdheid om als Koning te regeren en te zegenen. Want: in Zijn armoede ligt iets bijzonders. Veel duidelijker nog dan dat bij David erin lag. Van Jezus geldt in Zijn vernedering: in al onze benauwdheid is Hij benauwd. Hij is ingedaald in het gebied van vorst satan. En op Hem kwam de satan af om Hem te benauwen. Getsemane. En op Hem kwam de wet af om Hem aan te klagen. En Hem heeft de satan wreed behandeld, onrechtvaardig behandeld. Hij wil de inkomen in het strijdperk. En Hij is de weg gegaan naar God, recht toe recht aan. Hij heeft de aanklachten van de wet meegedragen. Hij heeft de satan laten uitwoeden in zijn wreedheid. En zo heeft Hij de satan overwonnen. Vrede verworven. De wet vervuld. En door Zijn Vader verhoogd is Hij de Koning Die aanklachten van de wet overneemt en Die de satan de baas is en overwonnen heeft en overwint. Hij, de Gekruisigde, is Koning. Om allen die vermoeid en belast te zijn rust te geven, ver lossen. Allen die benauwd zijn en benauwd worden te verlossen en satan terug te schelden. Laat ze komen duivel, ze zijn welkom. Om allen die aangeklaagd worden voor Zijn rekening te nemen. Verzoening te doen, verlossen van slavernij der zonde en satans. Om allen die door satan geknecht worden te verlossen. Uit zijn wrede bedrog en leugen. Zo is deze Koning. Hij verlost van zondeschuld, duivel en wanhoop. En Hij is gezalfd. Door de Vader Zelf aangesteld om te verlossen. Als iemand benauwd is door satan, door de wet achtervolgd wordt, iemands ogen geopend zijn voor het bedrog van satan, of iemands ogen niet geopend zijn: bij Hem is verlossing!

En dan gaat Hij verder dan David. Ik lees dat mensen tot David kwamen. En dat heeft min of meer David zelf verrast denk ik. Dat ze kwamen. Hij had hen niet uitgenodigd. Niet gevraagd, geworven. Toch stuurt hij niemand terug. De Heere Jezus werft wel, nodigt wel. Jezus zend dienaren uit om te roepen: komt tot Mij en Ik zal u rust geven. Wij worden gevraagd te komen tot Hem. Als David hen die ongevraagd kwamen niet terugstuurde, zou Jezus dan als je gevraagd komt wel terugsturen? Wie tot Mij komt zal Ik geenszins uitwerpen verzekert Hij. Welkom bij Hem. Die van duivel, schuld en wanhoop verlost.

En zij vergaderden zich tot hem. Tot David. Zoals zondaren zich vergaderen tot de meerdere David. En zo staat het er dan ook. Zij vergaderen zich tot hem. Ze komen niet naar Adullam, maar tot David. En als David straks weggaat uit Adullam, blijven zij niet veilig en stil daar achter, maar dan gaan ze met David mee, waar hij verder ook allemaal terecht komt. Dus het gaat hen niet zozeer om die spelonk, maar om David die daar is. En bij hem blijven ze. Als David niet in die spelonk is, dan is die spelonk ook niks meer waard. Het gaat om Hem, Jezus Christus. Het gaat niet om het Heilig Avondmaal op zich. Als ik maar weer aangegaan ben. Maar wat baat een avondmaalsgang als Christus er niet in is voor je? We worden altijd eerst genodigd tot Christus en in Hem tot de tafel. Maar daar op zich tot het Heilig Avondmaal te gaan, daar op zich is iemand niet goed mee af. Komen tot Christus, Die in het Heilig Avondmaal is. Daarom staat er ook geschreven van de zaligen: deze zijn het die het Lam volgen waar het ook heengaat. Waar Jezus dan verder ook heengaat en je voorgaat. Van de avondmaalstafel weer de beproeving in, het strijdperk in, Gods wegen over, onder het kruis. Liever met Hem onder het kruis dan zonder Hem in Adullam, aan de tafel. Zijn gemeenschap geeft de vreugde en de verzadiging voor je ziel.

Amen